

Toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
COT Oirschot/EOT Oirschotse Heide

29 oktober 1993

221-91

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport COT
Oirschot/EOT Oirschotse Heide / [Commissie voor de
milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de
milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-590-9

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Oirschot / militaire
oefenterreinen ; Oirschot.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan de staatssecretaris van
Defensie
Postbus 20701
2500 ES 'S-GRAVENHAGE

uw kenmerk
MG93089586

uw brief
6 augustus 1993

ons kenmerk
U775-93/Ro/cr/221-90

onderwerp
Toetsing MER COT Oirschot
en EOT Oirschotse Heide

telefoon
030 - 347666

Utrecht,
29 oktober 1993

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de inrichting van een militair oefenterrein bij Oirschot.

Overeenkomstig artikel 7.26 eerste en tweede lid van de Wet milieubeheer bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming over het voornemen. Zij zal graag vernemen op welke wijze u gebruik heeft gemaakt van haar aanbevelingen. Ook zou zij graag op de hoogte blijven van de wijze waarop de evaluatie zal plaatsvinden en het tijdstip van verslaglegging daarvan.

Hoogachtend,

mr. A.A.M.F. Staatsen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
COT Oirschot/EOT Oirschotse Heide

Toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
COT Oirschot/EOT Oirschotse Heide

Advies op grond van artikel 7.26, eerste en tweede lid van de Wet milieubeheer over de toetsing van het milieu-effectrapport over een inrichting van een compagnies-oefenterrein bij Oirschot en een eenheidsoefenterrein op de Oirschotse Heide,

uitgebracht aan de Staatssecretaris van Defensie door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. COT Oirschot/EOT Oirschotse Heide

de secretaris

mr. E.M. van Rosmalen

de voorzitter

mr. A.A.M.F. Staatsen

Utrecht, 29 oktober 1993

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. ALGEMENE CONCLUSIE	2
3. AANDACHTSPUNTEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING	3
3.1 Gebiedsbegrenzing	3
3.2 Bodem en grondwater	3
3.3 Geluid	4
3.4 Ecologie en landschap	5
3.5 Luchtkwaliteit	5

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen over het MER.
2. Tekst van de bekendmaking van de start van de procedure.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1. INLEIDING

De Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen Directie Zuid-West Nederland (ministerie van Defensie) heeft het voornemen een compagniesoefenterrein (COT) in te richten nabij Oirschot en een eenheidsoefenterrein (EOT) op de Oirschotse Heide.

Ten behoeve van de vaststelling van het inrichtingsplan voor het COT en het EOT wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Bevoegd gezag is de Staatssecretaris van Defensie.

Het milieu-effectrapport (MER) is ingediend op 12 juli 1993. Per brief van 6 augustus 1993 (zie bijlage 1) is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het MER. De openbare bekendmaking heeft plaatsgevonden op 19 augustus 1993 (zie bijlage 2), het MER en de bijbehorende stukken zijn op 30 augustus 1993 ter visie gelegd.

Dit advies is samengesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r., verder te noemen de Commissie. Voor de samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 3, waarin tevens een overzicht is opgenomen van de belangrijkste projectgegevens.

Het advies betreft:

- toetsing aan de regels voor de inhoud van een MER, zoals gesteld in art. 7.10 Wet milieubeheer (Wm), mede gelet op de in augustus 1989 vastgestelde richtlijnen voor het MER;
- signaleren van eventuele onjuistheden (art. 7.23, lid 2).

Overeenkomstig het bepaalde in art. 7.26 Wm heeft de Commissie de ingekomen schriftelijke en mondelinge reacties verwerkt.

Hoofdstuk 2 van dit advies bevat de conclusie van de Commissie. In hoofdstuk 3 worden aandachtspunten voor de verdere besluitvorming geformuleerd.

2. ALGEMENE CONCLUSIE

De Commissie is van mening dat het MER voldoende informatie biedt voor de besluitvorming.

Het MER is overzichtelijk, uitgebreid en goed leesbaar. Afbeeldingen zijn duidelijk en goed toegankelijk. Door de uitgebreide inventarisaties in het plangebied was er veel basisinformatie beschikbaar. Hierdoor ontstaat een goed beeld van de huidige waarden van het gebied en de mate van aantasting in de verschillende alternatieven.

Aspecten die in de richtlijnenfase van belang bleken, zijn uitdrukkelijk meegenomen in de alternatieven. Dit geldt met name voor de omlegging van de Wintelresedijk en voor de varianten in gebiedsbegrenzing (grenscorrectie).

In alternatief 2 ligt het accent op ecologische aspecten, in alternatief 3 op abiotische aspecten. Na vergelijking van de alternatieven wordt alternatief 2 als meest milieuvriendelijk beschouwd. De Commissie vraagt zich af of een koppeling tussen beide aspecten zou kunnen leiden tot aanpassingen in het meest milieuvriendelijke alternatief, bijvoorbeeld ten aanzien van de ligging van het verzamelgebied.

In hoofdstuk 3 formuleert de Commissie naar aanleiding van het MER aandachtspunten ten behoeve van een volwaardig meewegen van het milieu-aspect bij de verdere besluitvorming over inrichting en beheer van het terrein.

3. AANDACHTSPUNTEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING

3.1 Gebiedsbegrenzing

Bij de vergelijking van de alternatieven wordt niet expliciet gemaakt hoe reëel de mogelijkheid van grenswijzigingen in alternatief 2 is. De betreffende extra grond is essentieel voor de uitvoerbaarheid van alternatief 2.

3.2 Bodem en grondwater

Bij de behandeling van de criteria "aantasting gave bodemprofielen" en "aantasting verscheidenheid bodemprofielen" ontbreekt een beschrijving van de precieze ligging van de waardevolle en gave profielen. Ook is niet aangegeven of er lokale verschillen zijn. Verwezen wordt in het MER naar een of twee bodemkarteringen die zijn beschreven in een tweetal rapporten, maar waarvan in het MER een analyse (waardering) ontbreekt. Het gaat hier onder andere om humuspodzolgronden die een erfenis zijn van het landgebruik van voor de invoering van de kunstmest. Zelfs bij een opnieuw ingesteld vergelijkbaar grondbeheer kunnen dergelijke gronden als gevolg van de zure regen niet meer worden gevormd.

De beschrijving van de grondwaterstroming door de deklaag, die wordt omschreven als een slecht doorlatende laag (met een in grootte variërende hydraulische weerstand), is verwarrend: er wordt gesproken van een noordelijk gerichte horizontale stroming], een inzijingssituatie voor het bovenste deel van de deklaag en een verticale stromingsrichting onderin de deklaag die onbenoemd blijft (opwaarts of neerwaarts). De beschrijving van de grondwaterkwaliteit berust op een zeer beperkt aantal gegevens uit 1983 van een boring ten noordwesten van Eindhoven en een paar gegevens van grondwater dat is opgepompt in pompstation Vessem.

Een heldere beschrijving van het grondwatersysteem (inclusief kwaliteitseigenschappen) in de bovenste grondlagen is belangrijk in verband met de gewenste ontwatering en de effecten daarvan op de omgeving en voorts in verband met de verplaatsing van bodemverontreinigingen bij een calamiteit, zoals het in de grond dringen van dieselolie.

1 Gewoonlijk wordt horizontale stroming door een slecht doorlatende laag verwaarloosbaar klein verondersteld.

De hydrologische effectbeschrijvingen beperken zich tot het plangebied. Hierdoor blijft onduidelijk of de verdere verdroging zich ook uitstrekt buiten de grenzen van het plangebied. Dit is vooral van belang voor het als waardevol beschouwde Rouwven.

Het in de VINEX Blauwe Koers en Derde Nota Waterhuishouding omschreven streven om waterretentie te bevorderen en verdroging te bestrijden is niet vermeld en de alternatieven worden op deze aspecten niet getoetst. Hierdoor blijft onduidelijk of aan deze nationale doelstellingen wordt bijgedragen.

Het gewicht van het beoordelingscriterium "effecten op de grondwaterstroming door de deklaag" in de multicriteria-analyse berust op het oppervlak waarbinnen de grondwaterstroming zich wijzigt (< 25 ha, 25-75 ha, 75-125 ha). Voor milieu-effectrapportage is dit geen goede weging omdat het oppervlak waarover de grondwaterstroming wordt gewijzigd, niet wordt gekoppeld aan het voorkomen van daarvan afhankelijke ecologische waarden.

Er wordt niet beschreven of er sprake is van een sluitende grondbalans. Daardoor kan niet worden beoordeeld of zand van buitenaf moet worden aangevoerd en of belangrijke effecten kunnen optreden in het gebied van herkomst.

Bij de beschrijving van mitigerende maatregelen wordt niet ingegaan op de in de richtlijnen gevraagde aandachtspunten inzake de inrichting van vaste tankpunten in het terrein (met voorzieningen tegen penetratie van gemorste brandstof in de bodem). Ook wordt niet ingegaan op de mogelijkheid van aanleg van vaste latrines in de verzamelgebieden (ter voorkoming van wekelijks terugkerende vergravingen), aangesloten op septic tanks of eventueel op de riolering.

3.3 Geluid

Ten aanzien van het aspect geluid heeft de Commissie een aantal onnauwkeurigheden gesignaleerd betreffende de voor niet-militaire geluidbronnen ingevoerde gegevens en de verwerking daarvan. De invloed daarvan op de eindresultaten is echter marginaal en voor de eindconclusies niet van belang. Voor een goed begrip van de materie en daarvoor voor de oordeelsvorming zijn zij echter wel van belang.

Storend bij het lezen van het MER is de in de hoofdstukken 4.10 en 7.10 herhaaldelijk gebruikte verwijzing naar 'bijlage VI', waarbij niet bijlage VI uit het rapport zelf wordt bedoeld, maar één van de afbeeldingen VI-1 t/m VI-17 uit het deel 'Afbeeldingen'.

Indien men niet in het bezit is van het deelrapport Geluid is niet duidelijk waar de meetpunten A, B en C uit tabel 4.9 (blz. 65) liggen.

Het is niet duidelijk waardoor in tabel 4.25 (blz. 80) in de nachtperiode de geluidniveaus in situatie II iets hoger liggen dan bij situatie I, terwijl in de dag- en avondperiode de geluidniveaus bij II juist veel lager zijn dan onder I.

In het MER wordt geen aandacht besteed aan geluideffecten van verkeer op de vervangende tracés van de Wintelresedijk].

Een juiste beoordeling van eventuele geluideffecten in de omgeving bij de aanleg van het terrein is niet mogelijk omdat het MER op dit onderdeel slechts verwijst naar de tijdelijkheid van deze effecten.

3.4 Ecologie en landschap

De recreatie wordt in het MER min of meer beschreven als een functie die zo min mogelijk geschaad dient te worden. Bij de behandeling van de recreatie mist echter een expliciet beeld van de effecten die de recreatie heeft op aanwezige natuurwaarden, nu en na de herinrichting van het COT volgens de verschillende alternatieven. Uit het MER valt alleen af te leiden dat bij de beoordeling van het aspect 'verstoring avifauna' ook het recreatief gebruik is betrokken.

Voorts blijft in het MER onduidelijk in hoeverre in de drie alternatieven wordt voldaan aan de herplantplicht op basis van de Boswet.

In het MER ontbreekt informatie over het te voeren natuurtechnisch beheer. Er wordt verwezen naar een plan dat niet bij het MER is gevoegd.

De aanzet tot het evaluatieprogramma ten aanzien van ecologie en landschap is zodanig beknopt dat hieraan in een latere fase uitgebreid aandacht moet worden besteed. Belangrijke te monitoren indicatoren voor de milieukwaliteit van het gebied zijn met name de vogels en de dagvlinders. De ontwikkelingen kunnen worden gevolgd door deze diergroepen opnieuw te inventariseren drie tot vier jaar na ingebruikneming van het COT. Daarbij is het wenselijk dat ook aandacht wordt geschonken aan het broedsucces van enkele storingsgevoelige vogelsoorten van het heidegebied. Onvoldoende broedsucces als gevolg van de uitbreiding van het oppervlak waarop verstoring optreedt, kan op langere termijn leiden tot het verdwijnen van vogelsoorten.

3.5 Luchtkwaliteit

In het MER is geen aandacht besteed aan het aspect luchtkwaliteit. De Commissie acht informatie op dit onderdeel echter niet differentiërend tussen de alternatieven.

2 Zie ook inspraakreactie nr. 2 (bijlage 4).

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het
milieu-effectrapport
COT Oirschot/EOT Oirschotse Heide

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 augustus 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om het MER te toetsen.

Ministerie van Defensie
Coördinatie Ruimtelijke Ordening
en Milieuzaken Defensie
Postbus 20701
2500 ES 's-Gravenhage

Telefoon: (070) 3 18 81 88
Telex : 31337 MVD/GV/NL
Telefax : (070) 3 18 66 58

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	1 - 9 AUG. 1993
nummer:	969-93
dossier:	221-60 + 55, 56, 57 (1K)
kopie naar:	M. P. van 't Hof
Aan: de Commissie voor de Milieu- effectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT	

Uw brief	Uw kenmerk	Ons nummer	Datum
Onderwerp		MG93074742	06-08-1993
Aanbieding MER Oirschot.			

Gelet op artikel 7.20 lid 1 WM bied ik u hierbij aan een exemplaar van het mij onlangs aangeboden Milieu-effectrapport ten behoeve van de inrichting van het COT Oirschot en het EOT Oirschotse Heide. Ik moge u verzoeken mij hierover advies uit te brengen.

Ik heb heden een ontvangstbevestiging aan de initiatiefnemer verzonden. De in artikel 7.17 lid 2 WM bedoelde datum van ontvangst van het MER is 14 juli 1993.

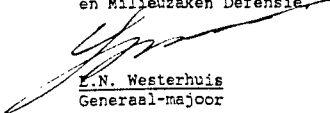
Ik zal het MER op de in artikel 7.20 lid 3 bedoelde wijze medio augustus bekendmaken. Vanaf 30 augustus a.s. zal het rapport met de bijbehorende stukken voor een ieder ter inzage liggen. Dit vindt plaats in het Defensie Voorlichtingscentrum te Den Haag, het provinciehuis te 's Hertogenbosch en in de gemeentehuizen en openbare bibliotheken van Oirschot, Veldhoven, Vessem ca., Oost-, West- en Middelbeers en Best. Bij de bekendmaking is aangegeven dat eventuele schriftelijke reacties gedurende de termijn van een maand kunnen worden gericht aan het Bevoegd Gezag. Overigens zal de procedure van artikel 7.22 WM worden gevolgd.

In de bekendmaking zal tevens de in artikel 7.24 WM bedoelde openbare zitting worden aangekondigd. Deze zal plaatsvinden op 6 september a.s. in het gemeentehuis van Oirschot.

Het ontwerp-inrichtingsplan is tevens het meest milieuvriendelijke alternatief uit het MER (variant 2). Na verwerking van de binnengekomen reacties zal over dit ontwerp-inrichtingsplan overleg worden gevoerd met de provincie en de betrokken gemeenten. Na afloop van dit overleg zal ik het definitieve inrichtingsplan vaststellen.

Hoogachtend,

de Staatssecretaris van Defensie,
voor deze,
de Coördinator Ruimtelijke Ordening
en Milieuzaken Defensie.

E.N. Westerhuis
Generaal-majoor

Bijlagen
één

Bezoekadres
Kalvermarkt 38

Doorkiesnummer
318.8180

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 157 d.d. 19 augustus 1993

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Ontwerp-inrichtingsplan en Milieu-effectrapport Oefenterrein Oirschot ter inzage

Het Ministerie van Defensie belegt een openbare zitting over het Milieu-effectrapport voor het Compagniesoefenterrein Oirschot en het Eenheidsoefenterrein Oirschotse heide. Tijdens deze zitting kan iedereen mondeling commentaar op het rapport leveren. De openbare zitting vindt plaats in het gemeentehuis van Oirschot op maandag 6 september om 20.00 uur.

In het Structuurschema Militaire Terreinen (1985) zijn een compagniesoefenterrein (COT) en een Eenheidsoefenterrein (EOT) bij Oirschot gepland. Aan de hand van een Milieu-effectrapport zal het Ministerie van Defensie in overleg met provincie en gemeenten de inrichtingsplannen opstellen. Inmiddels is het Milieu-effectrapport gereed.

De ontwerp-inrichtingsplannen zijn conform het meest milieu-vriendelijke alternatief uit het Milieu-effectrapport (variant 2). Na verwerking van de binnengekomen reacties en overleg met de provincie en de betrokken gemeenten zal de staatssecretaris van Defensie het definitieve inrichtingsplan vaststellen.

Vanaf maandag 30 augustus 1993 zullen het Ontwerp-inrichtingsplan en het Milieu-effectrapport tijdens kantooruren ter inzage liggen bij:

- het Defensie Voorlichtingscentrum, Kalvermarkt 38, 2511 CC Den Haag;
- het provinciehuis te 's-Hertogenbosch;
- het gemeentehuis en de openbare bibliotheek van Oirschot;
- het gemeentehuis van Oost-, West- en Middelbeers;
- het gemeentehuis van Vessem c.a.;
- het gemeentehuis en de openbare bibliotheek van Best;
- het gemeentehuis en de openbare bibliotheek van Veldhoven.

Eventuele schriftelijke reacties kunnen tot vrijdag 1 oktober worden gericht aan de Coördinator Ruimtelijke Ordening en Milieuzaken Defensie, Postbus 20701, 2500 ES 's-Gravenhage.

Desgewenst kan degene die opmerkingen maakt, verzoeken dat zijn persoonlijke gegevens niet bekend worden gemaakt.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Ministerie van Defensie, dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, directie Zuidwest-Nederland.

Bevoegd gezag: Staatssecretaris van Defensie.

Besluit: Vaststellen van een inrichtingsplan voor het compagniesoefenterrein (COT) Oirschot en het eenheidsoefenterrein (EOT) Oirschotse Heide.

Activiteit: De initiatiefnemer is voornemens om op basis van het Structuurschema Militaire Terreinen een COT en een EOT in te richten, te gebruiken en te beheren. Het COT en het EOT zullen ook worden gebruikt als overig oefenterrein (OOT).

Stand van zaken: De m.e.r. is op 10 maart 1989 van start gegaan. De periode van inspraak liep tot 9 april 1989. Op 14 maart werd in Oirschot een voorlichtingsavond georganiseerd. Op 9 mei 1989 bracht de Commissie haar advies voor richtlijnen uit. De richtlijnen werden vastgesteld in augustus 1989. Hoewel in 1991 bekend is geworden dat de Oirschotse Heide voorlopig niet als EOT zal worden ingericht, is in het op 19 augustus bekend gemaakte milieu-effectrapport (MER) dit onderdeel van het voornemen wel meegenomen.

De Commissie is per brief van 6 augustus 1993 in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het MER. Op 6 september 1993 is een openbare zitting gehouden.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. J.A. van den Berg;
dr. H. Cohen (voorzitter in richtlijnenfase);
ir. G.C. Gelderblom;
drs. J.L. Mulder;
ir. W.A. Oosting;
drs. J.H. Smittenberg;
mr. A.A.M.F. Staatsen (voorzitter in de toetsingsfase).

Secretaris van de werkgroep: mr. E.M. van Rosmalen.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	930609	Verslag openbare zitting op het gemeentehuis te Oirschot	Oirschot	930928
2.	930913	De directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie	Tilburg	930928
3.	930915	Stichting Vredesburo Eindhoven	Eindhoven	930928
4.	930928	H. Brands, J. van Spreuwel, A. Smulders, A.A. Bakkers	Oostelbeers	931006
5.	930927	Wild Beheer Eenheid Noord-West-Kempen	Oirschot	931006
6.	930926	A.W.M. Smulders	Oostelbeers	931006
7.	930927	J.A. de Kort en A.M.C. de Kort-van de Sande	Veldhoven	931006
8.	930927	244 burgers van de Gemeente Oost-West & Middelbeers	O.W. & Middelbeers	931006
9.	930930	Brabants Mobiel Museum	Eindhoven	931006
10.	930927	Motor- en Autoclub Veldhoven	Veldhoven	931006
11.	930928	Burgemeester en Wethouders van Oirschot, Burgemeester en Wethouders van Oost- West- en Middelbeers, Burgemeester en Wethouders van Veldhoven (pro forma reactie)	Oirschot	931006
	931015	Idem, inhoudelijke reactie		931025

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
12.	930929	J.M. van Kessel	Eindhoven	931006
13.	930929	C.J.M. Deenen	Oostelbeers	931006
14.	930920	157 ruiters van Manege A.P.J. Soethout v.o.f.	O.W.Middel- beers	931006
15.	930920	G.J. Soethout-Erkelen en A.J.P. Soethout	O.W.Middel- beers	931006
16.	930930	Werkgroep voor vogel- en natuur- bescherming midden-brabant	Oisterwijk	931025
17.	931016	J.M. van Kessel	Eindhoven	931025
18.	930930	Brabantse Milieufederatie	Tilburg	931025
19.	930927	G. vd. Sande	Veldhoven	931025
20.	931015	A.W.M. Smulders, mede ondertekend namens CDA Oost-West-Middelbeers Voorzitter, N. Hermans Fractievoorzitter, L. van Hoof	Middelbeers	931025
21.	930930	J.P.N. van der Maden (pro forma reactie)	Veldhoven	931025
	930930	Idem, inhoudelijke reactie		931025